

DYSGRAFIE

Specifická porucha psaní – grafického projevu jako takového. Samotný proces psaní vyčerpává dysgrafikovu kapacitu koncentrace pozornosti tak, že již není schopen se plně soustředit na obsahovou a gramatickou stránku projevu. Převaha obtíží je v narušení úrovně jemné motoriky.

Znaky dysgrafie

- Obecně nečitelné písmo, a to i přes dostatečný čas a pozornost věnovanou danému úkolu
- Tendence ke směšování psacího a tiskacího písma, nepravidelná velikost, rozličnost tvarů, nerovnost linií, nerovnoměrný sklon, častá neschopnost dodržet psaní na řádku
- Nedopsaná slova či písmena, vynechávání slov v souvislém textu
- Nepravidelné uspořádání na stránce vzhledem k řádkům a okrajům
- Nepravidelná hustota mezi slovy a písmeny
- Často atypický úchop psacího náčiní či křečovitý úchop prstů ve špetce s prolomeným ukazovákem přesto, že ruka se nám jeví celkově uvolněně
- Zvláštní držení těla při psaní
- Diktování si polohlasem sledu písmen, bedlivé pozorování vlastní písící ruky
- Výrazně pomalé tempo práce, neskonale úsilí při veškerém písemném projevu
- Obsah napsaného v časové tísní velice často na žádném stupni školního vzdělávání nekoordinuje se skutečnými žákovými či studentovými jazykovými dovednostmi a schopnostmi

Metody a formy práce

- Základní zásadou práce s dysgrafikem je umožnit mu snížit vliv psaní na učení a vyjádření znalostí
- Zadávání úkolů tak, aby byly v souladu s jeho potřebami pro učení
- Preferovat ústní projev před písemným, zvažovat objem písemné práce, složitost psaného úkolu, užití nástrojů k vytvoření psaného produktu a formát písemné práce
- Poskytnutí více času na písemný úkol včetně tvorby poznámek, prepisů, ale i testů
- Zadávání úkolů s dostatečným časovým předstihem
- Podpora psaní na počítačové klávesnici (zvýšení rychlosti a čitelnosti), preferování práce na počítači
- Rozdělení psaní na úseky (hledání nápadu na téma obsahu psaného, psaní nanečisto včetně sběru materiálu, sestavení textu, závěrečná korektura)
- Gramatiku nehodnotit u pracovních verzí, u úkolů, kde jde spíše o obsah
- Předkládání částečně vyplněných schémat, možnost doplnění
- Nehodnotit úpravu a pravopis zejména v naukových předmětech
- Možnost psát poznámky ve zkratkách
- Možnost psaní tiskacím písmem
- Možnost psát do sešitů s širšími linkami dle vlastního výběru
- Používání papírů a psacího náčiní rozličných barev
- V matematice používat čtverečkovaný či linkovaný sešit
- Správný úchop psacího náčiní
- Uvolňovací cviky

- Rozvíjení hrubé motoriky (pohyby paží, pohyby dlaní..), jemné motoriky (pohyby prstů, sestavy z dlaní, cvičení pohybové aktivity)

Dysgrafie může existovat samostatně, ale častěji se vyskytuje spolu s jinými poruchami učení, jako je dyslexie, dyskalkulie, poruchy pozornosti s hyperaktivitou nebo bez ní atd.

Úzce souvisí s dysortografií, velmi často se objevují společně. Reeducace je zaměřena na celou osobnost dítěte. V úvodu musí být dítě dostatečně motivováno pro práci, poté následují cvičení zaměřená na rozvíjení těch dovedností, které psaní podmiňují. Reeducaci dysgrafie nelze v žádném případě omezit na opisování cvičení a přepisování sešitů